

Bilag til bet. o. lovf. om vintervedligeholdelse m. v. af veje.

der vil være at foretage grusning, tværtimod at forøge risikoen for erstatningsansvar for kommunerne netop principielt udelukkede domstolene fra at skønne over disse forhold.

Bestemmelsens stk. 2 udgik derimod under folketingsbehandlingen med den motivering, at eventuelle vejledende regler om glatføreforanstaltninger ikke burde kunne opfattes som retsregler, jfr. bemærkningerne til nærværende lovforslags § 15.

Forud for gennemførelsen af bestemmelsen i vejbestyrelseslovens § 53 var der — som nævnt i folketingsudvalgets betænkning — tegn på, at domstolene var på vej til at statuere en egentlig grusningspligt for vejbestyrelserne. Udvalget henviste herved til landsretsdommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1952/1065, som stadig må tillægges betydning.

Dommen omhandler et tilfælde, hvor en cyklist kom til skade på en glat kørebane i Århus, hvor grundejerne ikke havde grusningspligt. Det statueredes ved landsrettens dom, at det i kraft af kommunens almindelige forpligtelse til at holde dens veje og gader i farbar og forsvarlig stand måtte påhvile kommunen i glat føre at lade foretage fornøden grusning af de til offentlig færdsel bestemte kørebaneer i det omfang, hvori sådan grusning ikke iværksættes af grundejerne. På baggrund af de fremkomne oplysninger om de grusnings- og snerydningsforanstaltninger, der var foretaget af kommunen på uheldsdagen og de foregående dage, herunder at den glatte kørebane på uheldsstedet kunne være fremkaldt af færdslen samme dag, og at kommunen næppe havde været bekendt med forholdene på stedet på et sådant tidspunkt, at den kunne have foretaget grusning inden uheldets indtræden, fandt landsretten det ikke godtgjort, at der fra kommunens side var udvist en til erstatning forpligtende forsømmelighed i varetagelsen af grusningspligten.

Der har — ministeriet for offentlige arbejder bekendt — ikke været principielle domme om spørgsmålet efter vejbestyrelseslovens ikrafttræden i 1957, og det må kunne antages, at der efter gennemførelsen af § 53 ikke vil kunne pålægges kommunerne ansvar i videre omfang end angivet i den omhandlede dom, hvor det accepteres, at kommunen må have lejlighed til et rimeligt

skøn over, i hvilket omfang foranstaltningerne skal gennemføres.

Den foreslåede formulering af §§ 2-4 til sigter at opretholde den nuværende retstilstand på dette område.

Den omstændighed, at der ved lovforslagets § 15 er foreslået tillagt ministeren for offentlige arbejder bemyndigelse til at udfærdige vejledende retningslinjer for snerydning og foranstaltninger mod glat føre, finder jeg ikke ændrer dette forhold, idet — som også fremhævet i bemærkningerne til forslaget — retningslinjerne ikke forudsættes at skulle angive bindende normer for foranstaltningernes udførelse, men at skulle indeholde vejledning af teknisk-organisatorisk art.

Jeg kan derfor fortsat henholde mig til mine bemærkninger ved forslaget fremsættelse og i tilslutning hertil i anledning af den af de kommunale organisationer udtalte frygt fremhæve, at det selvsagt ikke er tanken at pålægge vejbestyrelserne et objektivt ansvar på dette område, men tværtimod at fastholde de almindelige erstatningsretlige principper, hvorefter ansvarspådragelse forudsætter fejl eller forsømmelse (culpa), jfr. den foran citerede landsretsdom.

For så vidt kommunerne efter aftale med grundejerne overtager disses forpligtelser til snerydning m. v. — jfr. forslaget § 10 — må det antages, at kommunerne herved også påtager sig ansvaret for eventuelle følger af forsømmelser med hensyn til foranstaltningernes gennemførelse, i samme omfang som grundejerne ville kunne gøres ansvarlige, og det kan næppe antages, at kommunerne vil kunne fraskrive sig dette ansvar.

Den i forslaget §§ 2-4 indeholdte begrænsning af vejbestyrelsernes forpligtelser i forhold til offentlige veje og stier — hvorefter vejbestyrelsen bestemmer foranstaltningernes omfang og rækkefølge — gælder ikke i tilfælde af, at kommunerne påtager sig grundejernes forpligtelser efter § 10.

Såfremt kommunerne derfor nærer betænkelighed ved muligheden for at ifalde erstatningsansvar ved overtagelse af grundejerforpligtelser, må alternativet for kommunerne være enten en forsikringsordning — der i givet fald vil kunne kræves finansieret af grundejerne — eller undladelse af at udføre foranstaltningerne for grundejerne.